

**ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΠΕΔΔΕ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ**

Καλάβρυτα 20-11-2020

«Παρέμβαση-Τοποθέτηση του Προέδρου της Περιφερειακής Ένωσης Δήμων Δυτικής Ελλάδας Αθανάσιου Παπαδόπουλου, Δημάρχου Καλαβρύτων στο Περιφερειακό Συνέδριο της ΚΕΔΕ με Τηλεδιάσκεψη την 20-11-2020 για την αναγγελλόμενη θεσμική μεταρρύθμιση, την πολυεπίπεδη διακυβέρνηση και τα προβλήματα των ΟΤΑ της Περιφέρειας».

Κύριε Πρόεδρε, Αγαπητοί Συνάδελφοι,

Σε χαλεπούς καιρούς και μέσα σε μια περίοδο σκληρών δοκιμασιών για όλο τον ελληνικό λαό και τη χώρα μας, η ΤΑ επιπλέει ακόμη, ανασαίνει και αντιπαλεύει με ελάχιστα μέσα τεράστια προβλήματα.

Είναι κρίσιμο πριν από όλα να ορίσουμε το τι εννοούμε ως πολυεπίπεδη διακυβέρνηση ή ακριβέστερα καλή διακυβέρνηση. Εννοούμε την αναδόμηση του όλου κράτους; Την καλή νομοθέτηση; Ένα καλύτερο δικαστικό σύστημα; Τον συντονισμό μεταξύ υπουργείων με αποτελεσματικό έλεγχο των κρατικών φορέων και οργανισμών ή κάτι άλλο;

Μήπως γίνεται προσπάθεια για μια ακόμη φορά να μεταφέρουμε προβλήματα βάρη και ευθύνες στους ΟΤΑ χωρίς πρόγραμμα, οικονομικούς πόρους και στελέχωση;

Ας μελετήσουν οι κ.κ. συναρμόδιοι την υπ. αρ. 2599/2011 απόφαση του ΣτΕ η οποία μετά από προσφυγή του Δήμου Ηρακλείου ακύρωσε την απόφαση του υπουργού Σουφλιά που με τη φιλική γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, μετέφερε την αρμοδιότητα συντήρησης του εθνικού οδικού δικτύου στους Δήμους, χωρίς ένα ευρώ.

Παρά την απόφαση του ΣτΕ, ακόμα κανείς συναρμόδιος της «πολυεπίπεδης διακυβέρνησης»: ΥΠΟΜΕΔΙ, Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση και Τοπική Αυτοδιοίκηση δεν γνωρίζει, ποιος τελικά έχει την ευθύνη, τι πιστώσεις υπάρχουν και με ποιά κριτήρια διατίθενται για επισκευές συντήρηση και οδική ασφάλεια.

Καταστατική θέση-ευθύνη αιρετών Τ.Α. και Δημάρχων.

Ανά πάσα στιγμή μπορούμε να βρεθούμε κατηγορούμενοι οι αιρετοί κυρίως. Όλοι οι άλλοι αιρετοί έχουν ασυλία για την τελευταία λακούβα και το κάθε ατύχημα ή την παραμικρή πυρκαγιά και όταν ακόμη δεν ευθυνόμαστε καθόλου όπως συνέβη με πολλά τροχαία και με τον δήμαρχο της Ζαχάρως για τις πυρκαγιές του 2007, γιατί δήθεν δεν συντηρούσε επαρκώς ένα δρόμο.

Ζητάμε να εφαρμοστεί άμεσα η αρχή της ΚΕΔΕ, δηλαδή να ισχύουν για όλους τους αιρετούς της Κεντρικής Διοίκησης και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης οι ίδιοι κανόνες, όσον αφορά στα θέματα της καταστατικής θέσης, τα ασφαλιστικά, τα οικονομικά, τα συνταξιοδοτικά, τα ποινικά κ.λπ.

Ανάγκη για νέο Πρότυπο Σχέσης Κράτους-Αυτοδιοίκησης

Προσβλέπουμε φυσικά στην σοβαρή και ειλικρινή συνεργασία μεταξύ αυτοδιοίκησης και κράτους, αφού όμως υπάρξει παράλληλα εξυγίανση και εκσυγχρονισμός του όλου κράτους.

Ουσιαστική ενίσχυση της ισχνης ΤΑ με κοινό μηχανισμό επίλυσης των εκκρεμών και των νέων προβλημάτων, ιδίως των αγνοημένων αδύναμων ΟΤΑ της πατρίδας μας.

Στην παρατεταμένη περίοδο της πανδημίας που περνάμε μετά την ημιχρεοκοπία της χώρας που προηγήθηκε, η παραπέρα αποδυνάμωση των ΟΤΑ δημιουργεί πλέον πρόβλημα συλλογικής επιβίωσης μας.

Με δεδομένη τη δημογραφική παρακμή, την απερήμωση της ορεινής ενδοχώρας, τους πολλαπλούς κινδύνους, θέλουμε να ελπίζουμε πως αυτή τη φορά θα μεταρρυθμισθούμε καλύτερα. Πολυεπίπεδα, πολυδιάστατα, πολυτομεακά, όπως αρμόζει.

Θέλουμε επιτέλους να ανασάνουμε, να σταθούμε όρθιοι, να τολμήσουμε νέες, πολιτικές πολύπλευρης ανασυγκρότησης και θεσμικής σύγκλισης με τα άλλα ευρωπαϊκά πρότυπα.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

Πολλαπλή υστέρηση και θεσμική αδυναμία.

Εκτός των εγγενών αδυναμιών των ΟΤΑ στον προγραμματισμό και υλοποίηση έργων και προγραμμάτων, καταγράφουμε αδυναμία στις ημέτερες Περιφερειακές Αρχές, αλλά κυρίως των Υπουργείων να προγραμματίσουν ορθολογικά και να ολοκληρώσουν και πλειάδα έργων βασικών υποδομών.

Ανάγκη άρσης της θεσμικής ασάφειας, διόρθωσης της αντιφατικής νομοθεσίας και των συγκρουόμενων αρμοδιοτήτων, εγκυκλίων και αποφάσεων.

Οι συνεχείς αλλαγές του νομικού πλαισίου των ΟΤΑ έχουν δημιουργήσει ένα πολύ δύσκολο περιβάλλον λειτουργίας και παροχής υπηρεσιών για τους ΟΤΑ. Επείγει η απλοποίηση και κωδικοποίηση του νομικού πλαισίου, η ενοποίηση των βάσεων δεδομένων πληροφοριών, η δημιουργία ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος, ο εκσυγχρονισμός και η προτυποποίηση των πολιτικών, διαχειριστικών και οικονομικών λειτουργιών των ΟΤΑ.

Αδυναμία υλοποίησης ορθολογικού σχεδιασμού των οδικών αξόνων.

Η ιεράρχηση και κατάταξη του οδικού δικτύου αρμοδιότητα του ΥΠΟΜΕΔΙ είναι εντελώς παρωχημένη εκτός τόπου και χρόνου. Ασήμαντοι οδοί με μηδαμινή κίνηση θεωρούνται ως εθνικοί ενώ νευραλγικές υπεραστικές αρτηρίες όπως Πούντας- Καλαβρύτων και Πατρών-Καλαβρύτων θεωρούνται επαρχιακοί. Παρά τα προβλεπόμενα νομίμως και τις Κοινοτικές οδηγίες δεν υπάρχει ένα παρατηρήριο και μια ενιαία αρχή σχεδιασμού και κατάταξης οδικού δικτύου, οδικής ασφάλειας κ.ά.

Δύο παραδείγματα:

- 1) Το νέο έργο της Πατρών-Πύργου, ο πιο φονικός δρόμος της χώρας με τους 124 νεκρούς τη τελευταία 10ετία που εξυπηρετεί εκτός της Δυτικής Ελλάδας, Ζάκυνθο και Κεφαλονιά, καρκινοβατεί επί 20 χρόνια. Το ίδιο συμβαίνει με την οδό Αγρινίου- Βόνιτσας-Λευκάδας ενώ η σύνδεση Αγρινίου με Ιόνια Οδό 13 χλμ ξεχάστηκε επί μια δεκαετία.
- 2) Στον επικίνδυνο καταρρέοντα δρόμο Πούντας-Καλαβρύτων, το υπερεπείγον έργο της άρσης επικινδυνότητας με πίστωση 4,5 εκ € ενταγμένο στο περιφερειακό πρόγραμμα, όχι μόνο

δεν έχει ξεκινήσει αλλά δεν έχει ούτε τεχνική έκθεση ούτε τεχνικό σύμβουλο.

Καθυστέρηση του Χωροταξικού Σχεδιασμού.

Το Περιφερειακό Χωροταξικό της Δυτικής Ελλάδας του 2003 είναι το μόνο που δεν έχει ακόμη αναθεωρηθεί, εκκρεμεί η αναθεώρησή του από το 2016, ενώ και το παλιό είχε μείνει το πλείστον ανεφάρμοστο αντίθετα με τα χωροταξικά των άλλων Περιφερειών.

Ως αποτέλεσμα των αδυναμιών του Σχεδιασμού, οι ολοκληρωμένες χωρικές πολιτικές και τα τοπικά χωρικά σχέδια γίνονται επιλεκτικά και άνισα, αγνοούνται οι πλέον αδύναμοι ΟΤΑ και τίποτα δεν προβλέπεται από τους κεντρικούς σχεδιασμούς των ΕΣΠΑ, Ταμείων Συνοχής Ανάκαμψης κλπ. Πολλές ακριβοπληρωμένες μελέτες δεκαετιών αχρηστεύτηκαν, αφού δεν εφαρμόστηκαν και ισχύουν πλέον νέα θεσμικά και περιβαλλοντικά δεδομένα.

Έλλειμμα δράσεων αποκατάστασης μετά τις φυσικές καταστροφές καθώς και αποτελεσματικών ενεργειών πρόληψης κινδύνων.

Παράδειγμα: τα 170 εκ. € του περίφημου Ταμείου Μολυβιάτη που συγκεντρώθηκαν με εθνικό έρανο και προορίζονταν για την αποκατάσταση από της πυρκαγιές του 2007 και κυρίως για την Ηλεία εξαερώθηκαν στις μαύρες τρύπες του κράτους.

Αποτέλεσμα, στον πανέμορφο Δήμο της Ζαχάρας έμειναν οι μισοί κάτοικοι. Η ενδοδημοτική και αγροτική οδοποιία δεν συντηρείται, καταρρέει η δασική οδοποιία και τα δασικά έργα είναι ανύπαρκτα.

Στην τελευταία 10ετία η Αχαΐα έπαιρνε περίπου 50.000 € ετησίως, ενώ έχει καταργηθεί η δασοπονία και η αναδάσωση.

Οι υπηρεσίες εγγείων βελτιώσεων και οι περισσότεροι ΓΟΕΒ και ΤΟΕΒ διαλύθηκαν ή είναι υπό διάλυση.

Ο αγροτικός-κτηνοτροφικός εξηλεκτρισμός παραμένει πανάκριβος και απρόσιτος για τους ηρωικούς αγροτοκτηνοτρόφους και ουδείς ασχολείται.

Ελλιπής αντιμετώπιση του Κλιματικού Κινδύνου και της Υδατικής κρίσης.

Αντιμετωπίζουμε πλέον φοβερή ανομβρία συνέπεια της κλιματικής αλλαγής, όμως ο νόμος 3199/2007 για την ορθολογική διαχείριση των υδάτων και τα θαυμάσια διαχειριστικά σχέδια

παραμένουν ανεφάρμοστα από την «πολυεπίπεδη διακυβέρνηση». Τώρα έχουμε εκτός της υφαλμύρωσης και της νιτρορύπανσης των πεδινών περιοχών Ηλείας-Αχαΐας να αντιμετωπίσουμε και τη λειψυδρία από την Πάτρα μέχρι τα ορεινά χωριά.

Άνιση και ετεροβαρής ανάπτυξη ενεργειακών δικτύων.

Η Θεσσαλία καλπάζει με την επέκταση του δικτύου φυσικού αερίου, αλλά η Δυτική Ελλάδα παραμένει πλήρως αποκλεισμένη. Σχεδιάζουν ασήμαντα αντικειμένου έργα αλλά και σε αυτά βρισκόμαστε ακόμη στο μηδέν.

Αυθαιρεσία ΑΔΜΗΕ, σοβαρές περιβαλλοντικές ζημιές και καταστροφές στους Δήμους από επενδύσεις και δίκτυα.

Ο περίφημος ΑΔΜΗΕ ΑΕ που εποπτεύεται από το ΥΠΕΚΑ, κατέστρεψε δάση, σπάνια τοπία και οικοσυστήματα, συνθλίβει και υποβαθμίζει οικισμούς, καταβάρθρωσε την επαρχία Καλαβρύτων συνολικά σε διαδρομή 50χλμ, διαμελίζει το υπό αξιοποίηση σπάνιο δημοτικό δάσος της Κάνισκας 12.800 στρ χωρίς να δίνει ούτε ένα ευρώ.

Αντίθετα οι ασύδωτοι αυτοί διαχειριστές του ΑΔΜΗΕ ΑΕ, Έλληνες και Κινέζοι, με τις ευλογίες των κ.κ. αρμόδιων υπουργών Σταθάκη και Χατζηδάκη στην ευεργετούμενη Κρήτη με ασήμαντες ζημιές, έκαναν έργα παραλλαγής και έδωσαν αντισταθμιστικά 92 εκ. ευρώ.

Το επιβλέπον το έργο σκιώδες Δασαρχείο των Καλαβρύτων επί 18 μήνες δεν έχει απαντήσει σε καταγγελίες και αίτημα παροχής στοιχείων για παραβίαση 14 όρων της ΑΕΠΟ.

Εμείς έχουμε εδώ και 106 ημέρες αποστείλει επισήμως τεκμηριωμένη επιστολή-καταγγελία στον αρμόδιο υπουργό κ. Χατζηδάκη και δεν λάβαμε καμία απάντηση. Είναι αυτό ένα δείγμα δημοκρατικής και πολιτικής ευαισθησίας ή της ζητούμενης σύγχρονης πολυεπίπεδης διακυβέρνησης; Ή μήπως ο νέος πολιτικός πολιτισμός;

Υποβάθμιση εμβληματικών τόπων στη Δυτική Ελλάδα.

Η κορωνίδα του πολιτισμού ή παγκόσμια εμβληματική Αρχαία Ολυμπία, είναι περιβαλλοντικά και τουριστικά υποβαθμισμένη με μικρή επισκεψιμότητα.

Από ποιο δρόμο καρμανιόλα θα έλθουν οι επισκέπτες; Από ποιά ανύπαρκτο αεροδρόμιο θα ταξιδέψουν;

Ασαφής υλοποίηση των νομοθετικών πρωτοβουλιών για την Τ.Α.

Τα νέα νομοθετήματα και σχέδια πολιτικής προστασίας είναι εξ ίσου γενικόλογα ασαφή και δυσερμήνευτα. Παρότι η ΤΑ κατά τη κρίση της πανδημίας έδωσε ότι μπορούσε από το υστέρημά της και μειώθηκαν οι πόροι της, εν τούτοις καλείται εκ νέου να επωμισθεί και άλλα δυσβάσταχτα χρέη του κράτους.

Νομοθετική συνέχεια και παρακολούθηση

Ο νόμος 4674/11-3-2010 για την στρατηγική αναπτυξιακή προοπτική των ΟΤΑ και για τις ισχυρές αναπτυξιακές εταιρείες του άρθρου 2 έμειναν στο Τυπογραφείο.

Ο Νόμος 4685/7-5-2020 για τον εκσυγχρονισμό της περιβαλλοντικής νομοθεσίας και τη σύσταση του νέου διευρυμένου Φορέα Διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών και κλιματικής αλλαγής ΟΦΥΠΕΚΑ το μόνο που έκαναν ήταν η πλήρης διάλυση των παλιών φορέων.

Τα γεγονότα αυτά είναι χαρακτηριστικά, αμείλικτα, απογοητευτικά.

Δρουν αποθαρρυντικά και παροπλίζουν και τους πιο τολμηρούς. Ένα δυσλειτουργικό κρατικό σύστημα κυριαρχεί και ανακόπτει με άπειρες παλίνδρομες πολιτικές και άπειρα γραφειοκρατικά τεχνάσματα την αποτελεσματική δράση των ΟΤΑ και την ανάκαμψη, των περιοχών μας.

Δεν διαπιστώνουμε αποτελεσματική συνεργασία και μεταρρυθμιστική ορμή.

Υποχρηματοδότηση και έλλειψη ανθρώπινων πόρων στους ΟΤΑ

Την περίοδο της βαθιάς κοινωνικο-οικονομικής κρίσης 2010-2012, η ελληνική περιφέρεια και η ΤΑ επλήγησαν βαρύτερα όλων αφού οι ΟΤΑ υπέστησαν και συνεχίζουν να υφίστανται τη χειρότερη αφαίμαξη πόρων, παραλυτική αποστελέχωση και ως εκ τούτου αδυναμία σχεδιασμού, και υλοποίησης μελετών έργων και δράσεων.

Παρεμφερή λειτουργικά προβλήματα σε διαφορετικό επίπεδο διαπιστώνουμε δυστυχώς πως έχουν η ΚΕΔΕ, η ΕΕΤΑΑ και όλες οι ΠΕΔ, χωρίς, ανανέωση και ενίσχυση του στελεχικού δυναμικού τους επί δεκαετίες, αδυνατούν να εκπληρώσουν όχι μόνο φιλόδοξα σχέδια για το μέλλον αλλά και τους βασικούς τους σκοπούς.

Το πρόβλημα της υποστελέχωσης των ΟΤΑ παραμένει άλυτο. Από τα 120 άτομα που προβλέπει ο ΟΕΥ του Δήμου Καλαβρύτων έχουμε μόνο 30.

Ποιος δίκαιος αξιολογητής, σοβαρός κυβερνήτης, ποιο ΑΣΕΠ, Παρατηρητήριο της ΤΑ, η ανεξάρτητη Αρχή Διαφάνειας θα αποφανθεί για το ποιο προσωπικό έχουμε ανάγκη και τι μέσα θα έχουμε για ένα αραιοκατοικημένο δήμο 1.100.000 στρεμμάτων, με 88 γηρασμένους οικισμούς μαζί με τα δεινά της πανδημίας και της κλιματικής αλλαγής;

Εγκατάλειψη υπαίθρου, δημογραφική και κοινωνικο-οικονομική κατάρρευση ενδοχώρας

Επιταχύνθηκε σταδιακά η αγροτική έξοδος, η γήρανση του πληθυσμού και η ερήμωση χιλιάδων χωριών ενώ υπάρχει φοβερή ανάγκη ενίσχυσης των ελάχιστων κοινωνικών προνοιακών δομών.

Επιπτώσεις Πανδημίας COVID-19

Η πανδημία δημιούργησε αυξημένες ανάγκες χρηματοδότησης και κατάρρευση εσόδων των Δήμων. Υπήρξε αναντιστοιχία μεταξύ των κριτηρίων κατανομής της έκτακτης οριζόντιας ενίσχυσης του ΥΠΕΣ με το πραγματικό κόστος, υπέρ των μεγάλων, πλούσιων δήμων.

Δεν υπήρξε πρόβλεψη για τις Υπηρεσίες και τα Νομικά Πρόσωπα των ΟΤΑ που επιβαρύνθηκαν υπέρμετρα και επλήγησαν άμεσα και σημαντικά από τις συνέπειες της πανδημίας.

Μέτρα μεταρρύθμισης στη φροντίδα υγείας.

Ως προς την **πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας** προτείνουμε ουσιαστική αποκέντρωση:

- να καταργηθούν οι Υγειονομικές Περιφέρειες και να μεταφερθούν οι αρμοδιότητές τους στις Διοικητικές Περιφέρειες και τους Δήμους (συμπεριλαμβανομένου και του προσωπικού τους).
- να μεταφερθούν οι αρμοδιότητες για συντήρηση και λειτουργία των νοσοκομείων στις διοικητικές περιφέρειες.
- να μεταφερθεί η αρμοδιότητα συντήρησης και λειτουργίας κέντρων υγείας και αγροτικών ιατρείων στους δήμους.
- να ενισχυθεί η πρωτοβάθμια φροντίδα στην χώρα με έμπρακτη στήριξη του θεσμού του οικογενειακού γιατρού και των δικτύων πρωτοβάθμιας, υπό την αρμοδιότητα των δήμων.

- να δοθεί επαρκής χρηματοδότηση Δήμων και Περιφερειών από εθνικούς πόρους για την κάλυψη των αναγκών κάθε μονάδας υγείας με κοινωνικά κριτήρια προς αποφυγή δημιουργίας ανισοτήτων.
- ενίσχυση περιφερειών και δήμων με εξειδικευμένο προσωπικό σε θέματα δημόσιας υγείας και διοίκησης Υγειονομικών Μονάδων για την κάλυψη των τεχνικών αναγκών τους.

Μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα δήμων-κοινοτήτων-κράτους.

Έχουμε το στους ώμους μας, το τεράστιο βάρος των ιστορικών παρακαταθηκών και των θυσιών της περιοχής μας.

Αναλογιζόμαστε συνεχώς τις μεγάλες ευθύνες στις μελλοντικές γενιές σε μια κρίσιμη περίοδο που συμπίπτει επετειακά με τα διακόσια χρόνια από την εθνεγερσία του 1821. Αναζητούμε εναγώνια διεξόδους και προοπτικές επιβίωσης.

Αδύναμες και αποσπασματικές δράσεις στήριξης των Δήμων από ΕΕΤΑΑ-ΕΣΠΑ-Πράσινο Ταμείο.

Η Προγραμματική Σύμβαση ΕΕΤΑΑ –ΥΜΕΠΕΡΑΑ που αφορά την υποβοήθηση της προετοιμασίας των ΟΤΑ με τα τομεακά προγράμματα του Περιβάλλοντος έχει κατ’ ουσίαν απενεργοποιηθεί.

Τα τοπικά αναπτυξιακά προγράμματα όπως εκείνο του «Αντώνη Τρίτση» είναι υπερτιμημένα και πολύ αδύναμα να αντιστρέψουν το κλίμα και την καθοδική πορεία.

Τα τομεακά προγράμματα όπως της Αγροτικής Ανάπτυξης, της Ενέργειας, της Πληροφορικής κ.ά. παραμένουν για μας αόρατα.

Οι πόροι του Πράσινου Ταμείου και διανέμονται αδιαφανώς και πελατειακά όπως και πολλές επιχορηγήσεις του ΥΠΕΣ και άλλων Υπουργείων.

Τα Προγράμματα των Δημοσίων Επενδύσεων διατίθενται στις περιφερειακές αυτοδιοικήσεις ενώ το πλείστον των έργων δράσεων και μελετών που γίνονται είναι δημοτικά. Δυστυχώς όμως και αυτά μένουν πολλές φορές αναπορροφητα ή γίνονται κακήν–κακώς με απίστευτες εκπτώσεις στην αξία και στη ποιότητα.

Κίνδυνοι απένταξης κρίσιμων έργων και δομικής ανισότητας και ανισοκατανομής πόρων στους Δήμους.

Συνέπεια αυτής της συρροής των αρνητικών παραγόντων είναι πως πολλά έργα και δράσεις της λήγουσας προγραμματικής περιόδου, κινδυνεύουν να απενταχθούν αφού πάσχουν από κακό σχεδιασμό και αδυναμία υλοποίησης.

Διαπιστώνουμε καθημερινά την έλλειψη συνεργασίας και συνέργειας μεταξύ όλων των φορέων των τομεακών και περιφερειακών προγραμμάτων.

Ζούμε καθημερινά μέσα σε ένα λαβύρινθο πολυνομίας, κακονομίας, ανομίας σε ένα κυκεώνα από γραφειοκρατικές και χρονοβόρες δικαστικές περιπλοκές.

Τα 5ετή Επιχειρησιακά Προγράμματα των ΟΤΑ και των Περιφερειών όπως και της Κλιματικής αλλαγής, έμειναν ακόμα στα χαρτιά.

Η υπόθεση ενίσχυσης των νησιωτικών και ορεινών δήμων της χώρας εξετάστηκε επανειλημμένα σε υπουργικό επίπεδο και την 30-3-2018 υπεγράφη 5ετές Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ ΚΕΔΕ-ΜΟΔ και ΕΕΤΑΑ, για Ενίσχυση και Χρηματοδότηση Τεχνικής Βοήθειας των τους μικρών ΟΤΑ, για ετοιμασία φακέλων, προγραμματισμό, εκπόνηση μελετών, εκτέλεση έργων, διεξαγωγή διαγωνισμών, παρακολούθηση έργων κ.ά. Ανανεώθηκε προ έτους με ΚΕΔΕ-ΕΕΤΑΑ ακόμη όμως δεν έχει γίνει τίποτα.

Πρόβλημα θεσμικής και χρηματοδοτικής αντιμετώπισης των μικρών, ορεινών και αγροτικών Δήμων και των δήμων με γεωγραφικά και πληθυσμιακά μειονεκτήματα.

Βλέπουμε μια παραπέρα ενίσχυση των ισχυρότερων σε βάρος των πλέον αδύναμων ΟΤΑ με διεύρυνση των ενδοπεριφερειακών και διαπεριφερειακών ανισοτήτων.

Πρέπει επείγοντως να τροποποιηθούν τα κριτήρια για τον ορισμό ενός δήμου ως ορεινός, μικρός, μειονεκτικός. **Δηλαδή:** Να μειωθεί το ποσοστό των Κοινοτήτων που απαιτούνται για να χαρακτηριστεί ένας Δήμος ως ορεινός(από 50% σε 40%) ή να συνυπολογίζονται οι ημιορεινές κοινότητες ή η δυνατότητα να χαρακτηρίζονται ως ορεινές, Κοινότητες και όχι Δήμοι.

Υπάρχει μεγάλη αδυναμία προγραμματισμού, ανεπαρκής ενημέρωση και στελέχωση. Δεν γνωρίζουμε τους διατιθέμενους πόρους και τα χρηματοδοτικά εργαλεία. Υστερούμε πολύ στη σύνταξη Τεχνικών Δελτίων και την ωρίμανσης μελετών.

Πως επομένως θα μπορέσουν να ενταχθούν και να χρηματοδοτηθούν οι μικροί ΟΤΑ από το Ταμείο Ανάκαμψης, τα νέα πολυετή Περιφερειακά και τα Τομεακά προγράμματα του νέου ΕΣΠΑ- του Ταμείου Ανάκαμψης και του Ταμείου Συνοχής;

Αναθεώρηση του τρόπου χρηματοδότησης των Δήμων από τους ΚΑΠ και ειδικά των μικρών και ορεινών Δήμων.

Ως βάση για συζήτηση μπορούν να αποτελέσουν τα θεσμοθετημένα κριτήρια του Ν. 1828/89. Κριτήρια κατανομής αποτελούν ιδίως:

- α) το μήκος των δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης,
- β) το μήκος του δημοτικού και αγροτικού οδικού δικτύου,
- γ) η υπαγωγή στην αντίστοιχη κατηγορία δήμων, σύμφωνα με το άρθρο 2Α του ν. 3852/2010, με ιδιαίτερη έμφαση στη νησιωτικότητα και την ορεινότητα,
- δ) το επίπεδο των παρεχόμενων κοινωνικών υπηρεσιών,
- ε) η δυνατότητα άντλησης τοπικών πόρων,
- στ) οι πληθυσμιακές διακυμάνσεις ανά εποχές και η δημογραφική τάση,
- ζ) οι κλιματολογικές συνθήκες και τα ιδιαίτερα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά,
- η) το επίπεδο των βασικών υποδομών του Ο.Τ.Α., όπως λιμένες, συγκοινωνίες, ιδιόκτητα κτίρια, σχολικές και αθλητικές υποδομές,
- θ) το ποσοστό ανεργίας στον οικείο Ο.Τ.Α.,
- ι) η χωρική έκταση του Ο.Τ.Α.,
- ια) το επίπεδο του παραγόμενου ΑΕΠ από τον Ο.Τ.Α. ως ποσοστού του συνολικού ΑΕΠ της χώρας.”

Τα στοιχεία που θα απαιτηθούν για την εφαρμογή των ανωτέρω κριτηρίων, μπορούν σύντομα να συλλεχθούν με τη βοήθεια των Δήμων από την ΚΕΔΕ και την ΕΕΤΑΑ.

“Δίκαιη Μετάβαση” μόνο για τους “λιγνιτικούς” Δήμους;

Το μόνο πρόγραμμα που προχωρά γοργά και γενναιόδωρα είναι αυτό της Δίκαιης Μετάβασης μόνο των λιγνιτικών περιοχών. Αλλά, τέτοια προγράμματα σαν αυτό χρειάζονται **όλοι** οι χειμαζόμενοι ΟΤΑ.

Προτάσεις αναγκαίας και επείγουσας προετοιμασίας για την Νέα Προγραμματική Περίοδο.

Μετά τις διαπιστώσεις καταθέτουμε προς τούτο, μια δέσμη ιδεών, εκτιμήσεων και προτάσεων για την ενδυνάμωση της ΤΑ, την ενίσχυση της διοικητικής της ικανότητας για την παραγωγή ουσιαστικού έργου από όλους τους τομείς του ευρύτερου

δημόσιου τομέα και το όλον κράτος με ευρεία, κοινή, ρεαλιστική στοχοθεσία και με πνεύμα συνεργασίας.

Εν όψει της νέας Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027 θα πρέπει να στοχεύουμε:

- στην ενίσχυση της διαχειριστικής και γνωσιακής μας επάρκειας,
- την ανάπτυξη και εφαρμογή αποτελεσματικών πολιτικών από τους ΟΤΑ,
- στην Υιοθέτηση σύγχρονων κανόνων και αρχών προγραμματισμού,
- Αποσαφήνιση αρμοδιοτήτων και την εκχώρηση των ανάλογων πόρων,
- Επαρκή και ικανή στελέχωση και απλούστευση των διαδικασιών,
- Εποικοδομητική και ισότιμη συνεργασία μεταξύ των φορέων της Αυτοδιοίκησης και του όλου κράτους γιατί μέχρι τώρα είναι πολύ μονόπλευρη και άνιση.

ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ ΠΡΟΤΕΙΝΟΥΜΕ

1. Να ολοκληρωθεί ταχύτατα η περίοδος σχεδιασμού για την νέα Ευρωπαϊκή Προγραμματική Περίοδο 2021-2027 που είναι ελλιπής και καθυστερημένη.
2. Να εγκριθούν και εφαρμοστούν ολοκληρωμένες χωρικές πολιτικές, Χωροταξικές-Πολεοδομικές, ΟΧΕ και ολοκληρωμένα τοπικά κυκλοφοριακά συγκοινωνιακά σχέδια για όλους τους δήμους.
3. Να χρηματοδοτηθούν και να εκπονηθούν σύγχρονα Σχέδια Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΒΑΑ) Αστικής και περιαστικής Κινητικότητας, Μεταφορών και τοπικών συγκοινωνιακών κυκλοφοριακών σχεδίων, με ορθή ιεράρχηση και παρακολούθηση του οδικού δικτύου. Με μέτρα οδικής ασφάλειας, πεζοδρόμια και ποδηλατόδρομους όπως ισχύουν στην ΕΕ.
4. Ειδικές περιβαλλοντικές και ενεργειακές μελέτες κυκλικής οικονομίας απορριμμάτων και λυμάτων, αντιρρύπανσης, προγράμματα Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή, εξοικονόμησης ενέργειας, ηλεκτροκίνησης, αντιμετώπισης της ενεργειακής φτώχειας.
5. Να υλοποιηθεί η Ψηφιακή Σύγκλιση, η Κυκλική και η Γαλάζια Οικονομία,

6. Να υπάρξει συνεπής σύγχρονη αναπτυξιακή Αγροτική Πολιτική, με ειδική πρόνοια για τους μειονεκτικούς ορεινούς και νησιωτικούς δήμους.
7. Να γίνει ουσιαστική και κοστολογημένη μεταφορά αρμοδιοτήτων και πόρων στην ΤΑ. Με οικονομική και στελεχική ενίσχυση των ΟΤΑ με άμεση πρόσληψη αξιοκρατικά επαρκούς προσωπικού, με κίνητρα παραμονής, σε συνάρτηση με την αναθέωση των Οργανισμών Εσωτερικής Υπηρεσίας.
8. Να αναθεωρηθούν επί το ορθολογικότερο οι αδικαιολόγητα επιβαρυντικές για την ΤΑ διαδικασίες των δημοσίων συμβάσεων του Ν.4412.
9. Να διευκολυνθεί μεταβατικά η ανάθεση της στήριξης των Δήμων, με εξωτερικούς συμβούλους ή Εταιρείες και η εκπόνηση πλήρων μελετών, έγκριση και εφαρμογή τους
10. Να αναθεωρηθεί το σύστημα κινητικότητας προσωπικού και να δοθούν κίνητρα και γενναία μοριοδότηση εντοπιότητας για την παραμονή προσωπικού στους μικρούς περιφερειακούς δήμους.
11. Εφαρμογή των Προγραμματικών Συμβάσεων και των Μνημονίων Συνεργασίας ΟΤΑ -ΜΟΔ-ΥΜΕΠΕΡΕΑ-ΕΕΤΑΑ ΚΕΔΕ, για να μην παραμένουν μια ανούσια τυπική διαδικασία και με μόνιμη, ισότιμη συνεργασία Υπουργείων-ΟΤΑ-Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης-ΜΟΔ-ΤΠΚΔ.
12. Να αναθεωρηθούν και να εφαρμοστούν αποτελεσματικά τα Χωροταξικά πολεοδομικά σχέδια.
13. Να δοθεί έκτακτη υποστήριξη για τη λειτουργία των ΥΔΟΜ στους Δήμους, διότι δεν είναι επαρκής η στελέχωση και λειτουργία τους στους μικρούς Δήμους.
14. Να αναθεωρηθεί ο Περιφερειακός Προγραμματισμός και τα μεγάλα ποσά των εκπτώσεων των έργων ή των προμηθειών που φθάνουν το 70% να διατεθούν για Τεχνική Βοήθεια, ένταξη νέων Μελετών, Έργων και Προμηθειών των ΟΤΑ.
15. Να συσταθούν ανεξάρτητα πολυτομεακά Παρατηρητήρια, κέντρα τεκμηρίωσης και κέντρα προγραμματισμού στις έδρες των ΠΕΔ, για όλες τις δραστηριότητες κάθε περιοχής.
16. Επανάδρυση του αόρατου Ινστιτούτου Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Κέντρου Τεκμηρίωσης για στενή παρακολούθηση και συμβολή στο κυβερνητικό και νομοθετικό έργο και επεξεργασία σύγχρονων πολιτικών, ορθών κατευθύνσεων και οδηγιών.
17. Ενισχυμένη παρουσία και αναβάθμιση του Γραφείου της ΚΕΔΕ στις Βρυξέλλες, την Επιτροπή Περιφερειών, την Ε.Ο.Κ.Ε., την

- Ε.Τ.Ε. και άλλα ευρωπαϊκά Φόρα, σε Συνέδρια σε κοινά Προγράμματα, διαπεριφερειακής και διευρωπαϊκής Συνεργασίας.
18. Λειτουργία της μόνιμης Επιτροπής των Προέδρων των ΠΕΔ μέσα στην ΚΕΔΕ με συγκεκριμένο επεξεργασμένο θεματολογία και εισηγήσεις και δημιουργία μόνιμου μηχανισμού-πλατφόρμας συνεχούς επικοινωνίας, έγκαιρης και αξιόπιστης ενημέρωσης.
19. Να ενισχυθεί η επιμόρφωση αιρετών και στελεχών της ΤΑ όλων των βαθμίδων και των συναφών κρατικών λειτουργών και να εδραιωθεί η μεταφορά καλών πρακτικών. Στο πλαίσιο αυτό θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν οι 35 ειδικοί συνεργάτες της ΕΕΤΑΑ για τα θέματα περιβαλλοντικής διαχείρισης.
20. Την περίοδο αυτή της μεγάλης ανομβρίας και της Κλιματικής Αλλαγής είναι επιτακτική ανάγκη να προχωρήσει η εφαρμογή του Ν. 3199/2003 και των Σχεδίων Διαχείρισης των υδάτινων πόρων και Λεκανών Απορροής Ποταμών ΛΑΠ κάθε περιοχής και αντιπλημμυρικά έργα, μαζί με αναδασμούς και εγγειοβελτιωτικά έργα.
21. Να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην επιβίωση και ανάπτυξη των αγροτικών και νησιωτικών περιοχών, με συμμετοχή της ΤΑ δημιουργία τοπικών δομών αγροτικής ανάπτυξης σε γεωργία και κτηνοτροφία, αγροτικό εξηλεκτρισμό, κτηνοτροφικά πάρκα, δασική πολιτική, έργα δασικής αναψυχής, αγροτοδασική οδοποιία.
22. Υλοποίηση της εθνικής δασικής πολιτικής, προστασίας της βιοποικιλότητας κ.ά. Αξιοποίηση του ανεκμετάλλετου δασικού πλούτου, αφού οι υφιστάμενες δομές είναι σκιάδεις, Λειτουργία του ΟΦΥΠΕΚΑ και των διευρυμένων Φορέων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών και επαρκείς πόρους για την Πολιτική Προστασία.
23. Επιτάχυνση των διαδικασιών και προγραμμάτων ολοκληρωμένης διαχείρισης των στερεών αποβλήτων, κατασκευή των εγκαταστάσεων και υποδομών, προγραμμάτων Κυκλικής Οικονομίας. Σύγχρονες ενεργειακές πολιτικές και Προγράμματα εξοικονόμησης ενέργειας στον δημοτικό ηλεκτροφωτισμό, δημοτικά κτήρια και τα σχολεία, τη συγκρότηση ενεργειακών κοινοτήτων, ορθολογική χωροθέτηση των ΑΠΕ.
24. Επιβολή ειδικού τέλους υπέρ των ΟΤΑ, σε όλα τα ενεργειακά δίκτυα και τις εγκαταστάσεις ΑΠΕ, στα μεγάλα φράγματα και τα δίκτυα μεταφοράς αερίου και ηλεκτρισμού και στις υδατοκαλλιέργειες που επιβαρύνουν επαχθέστατα τις πιο πτωχές περιοχές, χωρίς αντισταθμιστικά οφέλη.

25. Θεσμική και ψηφιακή σύγκλιση με τα επικείμενα Ψηφιακή προγράμματα του αστικού και αγροτικού χώρου. Υλοποίηση των δικτύων νέας γενεάς και του Αγροτικού Διαδικτύου RURAL INTERNET και του Υπομέτρου 7.3 του ΠΑΑ, 450 εκ €, για τις μειονεκτικές περιοχές που κινδυνεύουν με εκμηδενισμό.

26. Προνοιακές πολιτικές και πολιτικές πρόληψης πρωτοβάθμιας φροντίδας, βοήθειας στο σπίτι Βρεφονηπιακοί σταθμοί δημόσια Εκπαίδευση Δίκτυο Υγιών Πόλεων Διατροφή μαζική άθληση κ.ά.

Σε επόμενες Διασκέψεις η ΚΕΔΕ μαζί με τις ΠΕΔ να οργανωθούμε καλύτερα, να διευρύνουμε τους ορίζοντες μας και να εμβαθύνουμε εξειδικευμένα σε μια σειρά από συγκεκριμένες θεματικές ενότητες, με επαρκή προετοιμασία και με παρουσία των αρμόδιων υπουργών και υπηρεσιακών για κορυφαία ζητήματα όπου εμπλέκονται πολλοί συναρμόδιοι, όπως ενδεικτικά παραθέτουμε.

α. Τα Σύμφωνα Δημάρχων, την Κλιματική Αλλαγή, την ενεργειακή φτώχεια,

β. Τη θεσμική και ψηφιακή σύγκλιση με τους ΟΤΑ της προηγμένης Ευρώπης.

γ. το Χωροταξικό Πολεοδομικό Μεταφορικό Σχεδιασμό, τη Βιώσιμη αστική, περιαστική αγροτική και νησιωτική κινητικότητα, τα ΣΒΑΚ τα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς.

δ. Την πολιτική προστασία και της αντιμετώπιση των επιδημιών και φυσικών ανθρωπογενών καταστροφών.

ε. Τις υγειονομικές κοινωνικές και προνοιακές εκπαιδευτικές πολιτικές και υποδομές.

στ. την Αγροτική Ανάπτυξη τη Δασική πολιτική και Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις.

ζ. Την Τουριστική Ανάπτυξη με έμφαση τον εναλλακτικό τουρισμό για τις ορεινές και μειονεκτικές περιοχές.

Ιστορική μνήμη, διατήρηση και συνέχεια των μαρτυρικών πόλεων και κοινοτήτων της Ελλάδας.

Σαν πρόεδρος του Δικτύου Μαρτυρικών Πόλεων και Χωριών της Ελλάδας μοιράζομαι δύο διαπιστώσεις.

Οι τρόποι που σημάδεψαν τη σύγχρονη Ιστορία της χώρας, που πλήρωσαν βαρύ τίμημα για την ελευθερία, που έχουν ιδιαίτερο ιστορικό φορτίο και συμβολισμό πρέπει να αντιμετωπίζονται με σεβασμό και να τυχαίνουν της κρατικής φροντίδας.

Ο χωροταξικός σχεδιασμός της χώρας και η αρχιτεκτονική της αυτοδιοίκησης αλλοίωσαν και έθεσαν στο περιθώριο πολλές φορές, περιοχές με ιδιαίτερο ιστορικό αποτύπωμα.

Θα πρέπει να υπάρξει ιδιαίτερη μέριμνα με μια σειρά από διοικητικά μέτρα στήριξης. Να μην υπάρξει κλείσιμο βασικών υπηρεσιών, αλλά και να υλοποιηθούν αναπτυξιακά μέτρα ώστε η πολιτεία να ανταποδώσει το ηθικό χρέος απέναντι σε αυτούς τους τόπους αποδεικνύοντας έμπρακτα ότι τιμά την προσφορά, τις θυσίες, την ίδια μας την Ιστορία.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΠΕΔ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Επισύναψη:

- Επιστολή Κανδάνου
- Επιστολή Μονεμβασίας